

Jaarverslag

2008

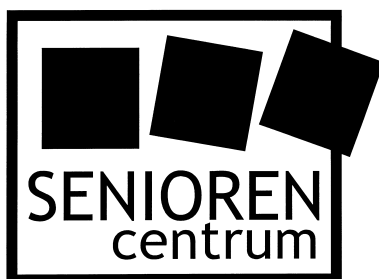
Seniorencentrum vzw

Seniorencentrum vzw
Leopoldstraat 25, 1000 Brussel
Tel. 02/210.04.60
fax 02/210.04.70

E-mail: info@seniorencentrum-brussel.be

Website: www.seniorencentrum-brussel.be

Het Seniorencentrum is een conventie-vzw van de
Vlaamse Gemeenschapscommissie

VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

Voorwoord

Het jaarverslag dat u in handen heeft legt meer dan voorgaande de nadruk op de missie en opdracht van het Seniorencentrum.

Het Seniorencentrum werkt in een conventie met de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

U krijgt een algemene beschouwing over de werking van 2008, over de organisatie van de vereniging, gevolgd door een overzicht van alle activiteiten over de diverse domeinen.

Tenslotte bevat dit jaarverslag vooral de zakelijke weergave van de werking 2008

Vanzelfsprekend zijn van de verschillende deelwerkingen gedetailleerde documenten en gegevens beschikbaar.

Frans Adang, voorzitter

Inhoud

2	Voorwoord
3	Inhoud
4	Algemene beschouwing over de werking 2008
	Structuur van de instelling
5	Samenstelling Raad van Bestuur en Waarnemers – Revisor – Audit -
6	Paritair overleg – samenstelling Algemene Vergadering - Vrijwilligerswerking
7	Administratie – organigram vzw Seniorencentrum
8	Opdracht van het Seniorencentrum - Missie
9	Jaarrekening
13	Verslag van de accountant
14	Verslag van de bedrijfsrevisor
16	Beleidsverslag van de Raad van Bestuur
	Activiteitenverslag
17	Missie-opdracht 1
19	Missie-opdracht 2
21	Missie-opdracht 3
22	Missie-opdracht 4
23	Missie-opdracht 5
	Overzichten in tabel
25	Missie-opdracht 1
26	Missie-opdracht 2
29	Missie-opdracht 3

Algemene beschouwing over de werking 2008

Anno 2008 is Brussel als stad en als Vlaams zorgenkind sterk geëvolueerd; ook de seniorenproblematiek sinds onze oprichting van ruim 20 jaar terug.

Uiteraard is het Seniorencentrum de exponent van ruim 20 jaar aandacht voor de Vlaams-Brusselse senior. De uitbouw, het activiteitenpakket, de interne dienstindeling en de personeelsinzet verlopen nog steeds langs lijnen die destijds door het toenmalig Centrum Derde Leeftijd getrokken werden.

Een zeer uitgebreid en tegelijkertijd divers aanbod is ook dit jaar gerealiseerd: sociaal-culturele activiteiten en vormingscursussen voor individuele deelnemers, naast begeleiding van de ruim vijftig in Brussel werkzame lokale seniorenclubs, bonden en afdelingen allerhande en een animatieaanbod voor rusthuisbewoners. De vraag naar creatieve ateliers evolueerde naar sport en fitness.

Een sterk punt in onze werking en – innoverend voor Vlaanderen – is de combinatie Welzijn en Cultuur. Bijwijken een moeilijke opgave om reden van het zeer uiteenlopend doelpubliek.

Ook dit jaar was er de terechte zorg voor beleidsadvies. Door een aanhoudende inspanning in het zog van het uitgebreide dagelijkse aanbod werkten wij mee aan de oprichting en de ontwikkeling van het Steunpunt Ouderenmisbehandeling, het Expertisecentrum Dementie en het Woonzorgzoneconcept .

Onze onthaaldienst ondervindt dagelijks de knelpunten voor Brusselse senioren waaronder het taalgedrag in ziekenhuizen en rusthuizen, de huisvesting, het tekort aan effectieve thuishulp en inkomen. Niet dat een instelling als het Seniorencentrum dit alles meteen aankan maar wij blijven een belangrijke antenne.

Zo stellen wij vast dat de kansarmoede zich van de centrale wijken over het grondgebied van het hele gewest heeft uitgebreid.

Onze ‘buurtconciërges’ zijn nu voor alle gemeenten en lokale dienstencentra beschikbaar. Het is wel nog steeds het enige expliciet op senioren gericht Stedenfondsproject. De vraag naar woonzorg is acuut.

Andere vaststelling: de grote groep Vlaams-Brusselse senioren die de jaren '80 en '90 vorm gaven zijn nu zelf tachtigers en bijna negentigers. In het algemeen moet gesteld dat het Brussels Gewest nú veel minder vergriest in tegenstelling tot Vlaanderen en Wallonië maar dat er anderzijds in Brussel een uitgesproken toenemende vergrijzing binnen de vergrijzing is.

Een ander fenomeen dat de kop opsteekt is de aanzwellende diversiteit van het Brussels populatiebestand. Een nieuwe grote uitdaging dient zich aan voor onze werking. Verwacht wordt dat binnen een tijdspanne van vijf jaar er in ons gewest zelfs meer senioren van niet-Belgische herkomst zullen zijn dan Belgische.

Eén en ander vergt een grondige bezinning, heroriëntering van het aanbod en de prestaties en een aanpassing van de missie en het profiel.

Het Seniorencentrum heeft dit proces in 2008 ingezet. In samenspraak met de directie Cultuur en de directie Welzijn en Gezondheid van de VGC kwam een nieuwe missie tot stand en wordt de Conventie bijgestuurd.

Het samenspel vrijwilligerswerk - beroepskrachten in combinatie met een evenwichtige conventie met de overheid staan borg voor een nieuwe dynamiek.

Ook de zich aandienende nieuwe verhouding tot de opgevoerde Gemeenschapscentra, het net van de nieuw opgerichte lokale dienstencentra en de woonzorgzones wordt aangepakt.

Binnenskamers wordt meer thematisch gewerkt. De lineair verdere groei van het gekende activiteitenpallet wordt omgeturnd. Zowel de hoogbejaarde Vlaams-Brusselse senior als de huidige medioren worden aangesproken.

Het is verheugend te kunnen vaststellen dat dit jaar de Raad van Bestuur zich heeft kunnen versterken met enkele geëngageerde vrijwilligers, beslagen in de kennis van het sociaal-culturele werkveld en financiële expertise. Niet verwonderlijk dat het voorbije jaar vooral de discussie over het verder voortbestaan, de financiering en heroriëntering van het Centrum volop aan de agenda stonden.

Het patrimonium Leopoldstraat 25 blijft de joker voor een coherente uitbouw.

Structuur van de instelling

Het Seniorencentrum is een vereniging zonder winstoogmerk. De statuten verschenen in het Belgisch Staatsblad op datum van .... onder het nummer .... De structuur van het Seniorencentrum volgt de juridische vormgeving: met een Algemene Vergadering en met een Raad van Bestuur.

Het Seniorencentrum vzw is een conventievzw van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Een conventie regelt de wederzijdse rechten en plichten. De VGC-directie Cultuur en de VGC-directie Welzijn en Gezondheid hebben elk een ambtenaar-waarnemer die aan de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering deelnemen. Het statuut van conventievzw brengt een nominatim-inschrijving mee in de begroting van de VGC.

SAMENSTELLING RAAD VAN BESTUUR en WAARNEMERS

De Raad van Bestuur bestaat uit 12 leden. In de loop van 2008 werd de Raad van Bestuur versterkt met de aanstelling van bestuurders met een uitgesproken financiële deskundigheid, verworven op basis van hun vroegere beroepsloopbaan. De voorzitter, ondervoorzitter en secretaris staan in voor het dagelijks bestuur.

Het financieel comité, bestaande uit vier financieel deskundigen, begeleidt budget, rekening en begroting.

Leden:

Voorzitter: Adang Frans

Ondervoorzitter: Holemans Greta

Secretaris: De Keyser Jef

De Bisschop Johny

Bijloos Jef

Van Cauter Dries

Ghekiere Guido

Misant Lionel, financieel deskundige

Delcourt Romain, financieel deskundige

Poot Erich, financieel deskundige

Jurriëns Roy, financieel deskundige

Cornand Marie-Christine

Halewaters Isabelle

Waarnemers, namens de Vlaamse Gemeenschapscommissie: Christiaens Inne (directie Welzijn en Gezondheid) en Martin Benny (directie Cultuur).

REVISOR

De Algemene Vergadering heeft op 7 april de firma bvba De Nul en co (Lennik) aangesteld als bedrijfsrevisor voor de verlengbare periode van één jaar.

AUDIT

De NV VADIVAC, Roger Van Dist, doet de continue audit van de Rekening op basis van een prestatieovereenkomst en levert het jaarlijkse accountanceverslag aan de Algemene Vergadering.

De Algemene Vergadering verleende op haar vergadering van 7 april kwijting aan de Raad van Bestuur.

VERSLAGGEVER EN SECRETARIS

Voor de vereniging zonder winstoogmerk is een secretaris aangesteld. Voor de verslaggeving van de samenkomsten van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering staat de directie in.

PARITAIR OVERLEG MET DE SYNDICALE DELEGATIE

Van werkgeverszijde enerzijds voeren de voorzitter en de directeur het overleg, van werknemerszijde anderzijds voeren Annemie Van Houdt (ABVV) en Jean Lievens (ACV) het overleg. Johan Van Nieuwenborgh (personeelsadministratie) neemt het secretariaat waar.

SAMENSTELLING ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering bepaalt het beleid van de vereniging. De Algemene Vergadering heeft de statutaire opdrachten. De Algemene Vergadering is samengesteld uit 32 leden en 2 waarnemers en benoemt de leden van de Raad van Bestuur.

1. Dhr. Frans Adang	1600 Sint-Pieters-Leeuw
2. Dhr. Jef Bijloos	1030 Schaarbeek
3. Mevr. Marie-Christine Cornand	1140 Brussel
4. Mevr. Maria Cornil	1850 Grimbergen
5. Dhr. Johnny De Bisschop	1080 Brussel
6. Dhr. Roger De Cleen	1930 Zaventem
7. Dhr. Jef De Keyser	1852 Grimbergen
8. Dhr. Romain Delcourt	1730 Asse-Kobbegem
9. Dhr. Willy De Saeger	1750 Lennik
10. Mevr. Suzanne Devriese	3090 Overijse
11. Dhr. Willy Dirckx	1180 Brussel
12. Mevr. Liesbeth Geys	1020 Brussel
13. Dhr. Guido Ghekiere	1000 Brussel
14. Dhr. Willy Haelewyn	3000 Leuven
15. Mevr. Isabelle Halewaters	1140 Brussel
16. Mevr. Holemans Greta	1652 Beersel
17. Dhr. Roy Jurriëns	1050 Brussel
18. Mevr. Nika Maertens	1120 Brussel
19. Dhr. Lionel Missant	1090 Brussel
20. Dhr. Erich Poot	1080 Brussel
21. Mevr. Josée Pulinckx	1150 Sint-Pieters-Woluwe
22. Mevr. Aleida Ringoet	1081 Koekelberg
23. Mevr. Rita Schutyser	1090 Jette
24. Dhr. Roger Thys	1800 Vilvoorde
25. Dhr. Dries Van Cauter	1070 Anderlecht
26. Dhr. Jozef Van Den Heuvel	3140 Keerbergen
27. Dhr. Wim Van der Elst	1020 Brussel
28. Mevr. Van Everbroeck Liesbeth	1700 Dilbeek
29. Mevr. Liliane Van Lierde	3090 Overijse
30. Dhr. Charles Van Quickenborne	3071 Kortenbergh
31. Mevr. Yvonne Van Vossle	1020 Brussel
32. Mevr. Agnes Vermaerke	1652 Beersel

Waarnemers VGC:

33. Dhr. Benny Martin	1000 Brussel
34. Mevr. Ine Christiaens	1000 Brussel

Bijeenkomsten: De Algemene Vergadering kwam samen op *7 april, 28 mei, 29 september*. Op 28 mei hebben Kris Lombaert als 'strategisch planner' en Herwig Teugels, Kenniscentrum Woonzorg, uitgebreid de concrete uitwerking van de prioriteiten in het Masterplan Woonzorgzones toegelicht.

VRIJWILLIGERSWERKING

Op het Seniorencentrum zijn 135 senioren onder het statuut van vrijwilliger actief conform de Federale Wetgeving.

Het onthaal coördineert het vrijwilligerswerk op het Seniorencentrum en is aanspreekpunt voor de vrijwilliger. Werven van vrijwilligers is op het onthaal een permanent aandachtspunt. Vertrekkend van de rijkdom aan ervaring, de beroepsloopbaan of hobby, de nood aan zelfrealisatie of nood aan sociaal contact worden bezoekers aangesproken.

Vrijwilligers op het onthaal: Het onthaal wordt bijgestaan door een ploeg vrijwillige medewerkers. Al die vrijwillige medewerkers zorgen op het onthaal duidelijk voor een meerwaarde. Sommige vrijwilligers werken mee aan een project, andere hebben een specifieke of een administratieve taak.

Administratie

Directeur: Kris De Smet.

Het personeel van het Seniorencentrum is samengesteld uit 23,5 medewerkers, waarvan 7,5 VTE door de VGC betaald worden, 2 VTE door het VGC-Stedenfonds, 6 door ACTIRIS (BGDA) vergoed worden en 7 door het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Eén personeelslid is werkzaam in het kader van de Sociale Maribel van de Socio Profit.

ORGANIGRAM V.Z.W. SENIORENCENTRUM

GELIJKVLOERSE VERDIEPING

Onthaal (Tel.02/210.04.60)

- Coördinator: Gerda Vanmarcke (binnenpost 479)
- Medewerkers: Marina Demol (halftijds) – Marc Van Belle (halftijds)
- Algemeen Fax: 02/210.04.70
- e-mail: info@seniorencentrum-brussel.be
- Algemeen Onderhoud: Mina Kurgan (binnenpost 464)

TWEDE VERDIEPING

Welzijn – VBV – Buurtconciërge - Seniorenwegwijs – Referentiepersoon dementie

- Coördinator: Annemie Van Houdt (binnenpost 461) Tel.: 02/210.04.61
- Informatie en documentatie (binnenpost 461) e-mail: wegwijs@seniorencentrum-brussel.be
- Bezoekerswerking: Bart Braeckvelt (binnenpost 468) VBV: Tel.: 02/210.04.68; vbvbrussel@gmail.com
- Buurtconciërges: Marc Maerschalck en Jean Lievens (binnenpost 463), e-mail: welzijn@seniorencentrum-brussel.be Tel.: 02/210.04.63 en el.: 02/210.04.65

Culturele Vorming (Tel.: 02/210.04.62, e-mail: culturelevorming@seniorencentrum-brussel.be

- Educatieve medewerkers: Rony Verhasselt (binnenpost 491); Dany Debersaques (binnenpost 492) (halftijds)

DERDE VERDIEPING

Boekhouding - secretariaat

Chris Wijnant (binnenpost 474), **e-mail: chris.wijnant@seniorencentrum-brussel.be; Tel.: 02/210.04.74**

Directie

Kris De Smet (binnenpost 472), **e-mail: kris.desmet@seniorencentrum-brussel.be; Tel.: 02/210.04.72**

Personeelsaangelegenheden - Informatica - Secretariaat

Johan Van Nieuwenborgh (binnenpost 473), **e-mail: johan@seniorencentrum-brussel.be; Tel.: 02/210.04.73**

Dienst Clubleven en Sport (Tel.: 02/210.04.71)

- Coördinator: Anick David (binnenpost 493) **e-mail: clubs@seniorencentrum-brussel.be**
- Sportmonitoren: Ingrid Peeters en Ann Derkinderen (binnenpost 495) (halftijds) **e-mail: sport@seniorencentrum-brussel.be**
- Secretariaat: Apers Chantal (binnenpost 494) **e-mail: clubs@seniorencentrum-brussel.be**

VIERDE VERDIEPING

Dienst Animatie, Toerisme en Recreatie (e-mail: atr@seniorencentrum-brussel.be, Tel.: 02/210.04.76

- Coördinator: Peter Decabooter (binnenpost 451)
- Secretariaat: Marleen Taes (binnenpost 450)
- Administratieve medewerker: Marc Van Belle (halftijds) (binnenpost 451)
- Brussel Briljant, Brussel Plezant: Genoveva Boone (binnenpost 452), Tel.: 02/210.04.77, e-mail: bbb@seniorencentrum-brussel.be
- Rusthuiswerking en Projecten grootouders-kleinkinderen: Lut Michiels (binnenpost 466), Tel.: 02/210.04.66, e-mail: rusthuiswerking@seniorencentrum-brussel.be
- Filmoperatoren (binnenpost 453): André Wera en Luc Verbiest

Dienst Promotie en Publicatie (Tel.: 02/210.04.75, e-mail: publicaties@seniorencentrum-brussel.be)

- Coördinator: Frank Lemahieu (binnenpost 475)
- Administratieve medewerker: Connie Schijns (halftijds) (binnenpost 467)

Opdracht van het Seniorencentrum

Vanaf oktober 2008 werd naar aanleiding van het overleg met de kabinetten van de Collegenleden en de Directies gewerkt aan een formulering van de missie en een nieuwe Conventie.

De voorliggende missie wordt nu als volgt geformuleerd:

MISSIE

Als regionaal kennis- en expertisecentrum met communicatie- en bemiddelingsfunctie ontplooit het Seniorencentrum een werking ter bevordering van het welzijns- en gezondheidsbeleid en de maatschappelijke, sociale en culturele participatie van Brusselse senioren, zowel in georganiseerd verband als individueel en met bijzondere aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

Dit wordt in de praktijk gebracht door met name:

- 1) Het stimuleren van deelname aan culturele, sportieve, educatieve, sociaal-toeristische en welzijnsgerichte activiteiten via samenwerking met, ondersteuning van en begeleiding naar alle netwerkpartners;
- 2) Het in samenspraak en in overleg met lokale diensten- en gemeenschapscentra ontwikkelen van een eigen op vragen gebaseerd aanbod waar er op deze domeinen leemten blijven bestaan;
- 3) Het informeren, doorverwijzen, adviseren en coachen van senioren rond thema's die hen aanbelangen;
- 4) Een positieve profilering van senioren in het algemeen en het Seniorencentrum in het bijzonder;
- 5) De organisatie van inspraak, en waar nodig ook het ontwikkelen van projecten, als onderdeel van een ruimere beleidsvoorbereidende opdracht;
- 6) Het voeren van een intern personeelsbeleid en een gezond financieel beleid om de doelstellingen in een maximale samenwerking met vrijwilligers te realiseren.

Jaarrekening

Verslag van de accountant

NV VADIVAC
Roger VAN DIST
Delwartstraat 42 B4
1070 ANDERLECHT
Fax : 02/5200879
Gsm : 0475/275102
BTW nr : BE 0.434.306.810

ACCOUNTANTSVERSLAG
Inzake onderzoek balans en resultaatrekening per 31.12.2008
vzw Seniorencentrum
Leopoldstraat 25 - 1000 BRUSSEL

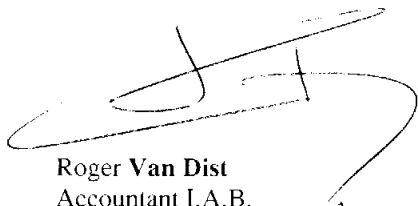
Onder meer ten behoeve van het conventiedossier van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd ik door de **vzw Seniorencentrum**, Leopoldstraat 25 te 1000 Brussel, verzocht verslag uit te brengen over het financieel verslag aangaande het jaar 2008.

In uitvoering hiervan, heb ik aan de hand van steekproeven vastgesteld dat alle uitgaven kaderen binnen de doelstellingen en activiteiten van de vereniging. De inkomsten en uitgaven werden nagekeken en gecontroleerd aan de hand van de verrechtvaardigingsstukken. Ik heb vastgesteld dat alle boekhoudkundige verrichtingen vlot en op een correcte wijze werden verwerkt.

Ik heb vastgesteld dat het financieel verslag de juiste weergave is van de boekhouding van het voorgaande jaar (2008) en dat de jaarrekening in bijlage, de werkelijke toestand weergeeft van de vereniging op 31 december 2008 en het resultaat een winst van € 84.184,09 bedraagt. Aangezuiverd met de vorige verliezen bekomt men een totaal over te dragen verlies van € 184.173,65.

Ondergetekende behoort niet tot het personeel of tot de Raad van Bestuur van de vzw Seniorencentrum.

Anderlecht, 26 maart 2009

Roger Van Dist
Accountant I.A.B.
Gedelegeerd bestuurder NV Vadivac

Verslag van de bedrijfsrevisor

Beleidsverslag van de Raad van Bestuur

2008 is voor het Seniorencentrum een turbulent jaar geweest.

Een nieuwe conventie en financiering voor de volgende jaren lag ter discussie. Een heroriëntering was noodzakelijk om het voortbestaan van de instelling verder zin te geven.

De statutaire organen werden gedeeltelijk vernieuwd en aangevuld met frisse krachten.

Zo werd, na een oproep in eigen midden, in de Brusselse seniorenwereld en via het vrijwilligerssteunpunt Het Punt eind 2007 de financieel-technische deskundigheid in de Raad van Bestuur gevoelig versterkt met de aanstelling van nieuwe bestuurders (7 april 2008 en 28 mei) waarvan 4 met een financieel beroepsverleden.

Met het dagelijks Bestuur – de voorzitter, de ondervoorzitter, de secretaris – vormen zij het Financieel Comité. Op deze wijze worden de te nemen beslissingen van financieel beheer ten gronde voorbereid, worden de rekeningen van nabij gevolgd en de begroting gestuurd.

Ingevolge de VGC-reglementering werd na offerteoproep een bedrijfsrevisor voor één jaar, verlengbaar, aangesteld. Er is bovendien het jaarlijkse accountantsverslag. De externe accountant werkt per vacatie en volgt de boekhouding op.

Een belangrijke bekommernis was en blijft de afwerking van de achterbouw van het patrimonium Leopoldstraat 25, 1000 Brussel. Een herschatting van het patrimonium werd opgesteld.

Bij een financiële instelling werd (na offertevraag) een kredietopening, opneembaar als voorschotten in rekening-courant voor onbepaalde duur, bekomen. De loonverrichtingen en personeelssubsidies worden langs dit bijkomend financieringsinstrument beheerd.

De Raad van Bestuur kwam veelvuldig samen: op 8 februari, 2 april, 22 april, 16 mei, 12 juni, 3 september, 3 oktober, 7 november en 5 december.

In de Raad van Bestuur van 22 april 2008 werd Frans Adang als voorzitter verkozen en aangesteld; Greta Holemans als ondervoorzitter.

Het Financieel Comité werd op 15 april 2008 geïnstalleerd.

Met de kabinetten van de Collegeleden en de directies Cultuur en Welzijn en Gezondheid werd overlegd op 21 oktober 2008, met de directies op 12 en 26 november, op 10 december 2008.

Er werd in overleg met de bevoegde overheidsdiensten gewerkt aan een vernieuwde opdrachtennota (Missie) en een Conventie-overeenkomst (voor 2009 – 2010 en voor 2010 – 2015).

Inzichtelijkheid van de rekeningen, verdere uitbouw van de analytische doorlichting, schuldherschikking, beheersing van de personeelskost en de planning van investeringen stonden voorop.

Op de achtergrond ligt de uitdaging voor strategische keuzes voor de toekomst (vijf jarenplan).

Activiteitenverslag

MISSIE-OPDRACHT 1

HET STIMULEREN VAN DEELNAME AAN CULTURELE, SPORTIEVE, EDUCATIEVE, SOCIAAL-TOERISTISCHE EN WELZIJNSGERICHTE ACTIVITEITEN VIA SAMENWERKING MET, ONDERSTEUNING VAN EN BEGELEIDING NAAR ALLE NETWERKPARTNERS;

a) Invalshoek cultuur en vrijetijdsbesteding

Organisatie van groepsdeelname, door o.a. seniorenclubs, aan culturele evenementen:

- **Toneel 'Ambras op de vismet'** Namiddagvoorstelling van 'het Brussels Volkstejoeter' in Zinnema.
- **Operette 'De Zigeunerbaron'**. Kunst en Cultuur van St-Pieters-Woluwe.
- **'Aglaya'**
- **'Brusselse Zangfiest'**. 2 namiddagen georganiseerd door het Brussels Volkstejoeter in Zinnema.
- **Starfestival**. 'Voices' georganiseerd door 'Dussy-club' in Zinnema.
- **'E schuun koppel'**. 3 namiddagvoorstellingen van 'het Brussels Volkstejoeter' in Zinnema.
- **Open repetities: het Vlaams Radio Orkest**. 4 namiddagen. Repetities in het Flageygebouw voorafgegaan door de nodige achtergrondinformatie van een musicoloog.
- **"Magic Wood"** Grootouders-kleinkinderenconcert van Jeugd en Muziek.
- **Brussel maakt scène**. 5 bijzondere dagvoorstellingen ten behoeve van Lasso, met KVS, AB, Kaaitheter en Beursschouwburg.

Ondersteuning van cursuswerk i.s.m. gemeenschapscentra, universiteiten en verenigingen:

- **Boekbinden**. Wekelijks creatief en doe-het-zelf-programma. Organisatie door GC Kontakt.
- **Cursus Verborgen symboliek in de schilderkunst** i.s.m. VTB, 2 namiddagen.
- **Cursus Kunst in de fifties** i.s.m. VTB, 2 namiddagen.
- **Zes baanbrekende opera's, cursus**. Een zesdelige reeks opera's, hoogtepunten uit 400 jaar operakunst i.s.m. GC De Markten.
- **"Requiem", muzikale afscheidsceremonies uit het christendom**. 6-delige cursus i.s.m. GC De Markten.
- **Cursus poëziecafé** door Ivo Van Strijtem. Met als thema's Liefde, Dood, Natuur en Kunst, vertrekkende van bekende Nederlandstalige gedichten en dichters: 4 namiddagen i.s.m. GC De Markten.
- **'Second life'**: een dansproject voor oudere mensen van de Amerikaanse choreograaf en danser Andros Zins-Browne. Met workshops dans en bewegen. Kaaitheter-productie.
- **Sous-sol**, dansproject met senioren, KVS-productie.

b) Invalshoek sport en beweging

- **Brussel Beweegt**: Een organisatie van het Seniorencentrum en OKRA. Vijf sportnamiddagen werden hierbij georganiseerd op verschillende plaatsen in de Brusselse agglomeratie.
- **Badminton 50+**: wekelijks in de sportzaal van het GC De Maalbeek in Etterbeek.
- **Fietsclub 50+**: van begin april tot eind oktober werden 26 fietstochten georganiseerd.
- **Seniorensporddag**. H.I.R.L Leuven 27 mei. Deze sportdag werd mee georganiseerd door de sportdienst Vlaams-Brabant en BLOSO.
- **Senior kicks op 20 september**. (Heette vroeger "50+ kicks"). Deze sportdag was een nieuw initiatief van BLOSO, VGC en het Seniorencentrum. De sportdag vond plaats in de VUB te Etterbeek. Volgende sporten stonden op het programma: Afrodans, stoelgym, soccerpal, Salsa, Badminton, stoelmassage, fietsen, fitbal, conditie en fietstest, wandelen, Nordic walking, volkssporten, spinning, boogschieten, rugscholing, pilates, tai chi chuan, lijndans, zelfverdediging, valpreventie.

c) Invalshoek educatie en welzijn

- **Taalleergangen: Engels 4.** Tweede semester, wekelijks, i.s.m. CVO// **Engels 5.** 1ste semester, wekelijks, i.s.m. CVO// **Engels 1.** 2de semester, wekelijks, i.s.m. CVO// **Engels 2.** 1ste semester, wekelijks, i.s.m. CVO// **Spaans 2.** 2de semester, wekelijks, i.s.m. CVO// **Spaans 3.** 1ste semester, wekelijks, i.s.m. CVO// **Chinees 3.** 2de semester, wekelijks, i.s.m. CVO// **Chinees 4.** 1ste semester, wekelijks, i.s.m. CVO.
- **Computercursussen voor 50-plussers, i.s.m. CVO-Brussel.** Informatica, wekelijks, per 6 modules van 16 lessen waarbij elke deelnemer over een eigen pc en cursus beschikt. Word 1, Internet 2 (2 groepen), Fotobewerking, Powerpoint en Webdesign. Word 2, Word 3, Fotobewerking 2 (2 groepen), Internet 1.
- **Cursus Elektronisch bankieren voor senioren:** I.s.m. de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek.
- **'Met een muisklik op het internet:** I.s.m. de Hoofdstedelijke Openbare Bibliotheek. Twee 2-delige introductiecursussen computer en internet voor (jong)senioren.
- **Brussels dialect in 2 lessen.** In het kader van "Ara! De week van het Brussels".
- **Universitaire leergangen: Katholieke Universiteit Brussel.** 26 namiddagen, telkens op dinsdagnamiddag.
- **Uitstraling Permanente Vorming (Vrije Universiteit Brussel) - Dokter, mag ik u wat vragen?** I.s.m. het Academisch Ziekenhuis VUB, telkens op maandag.
- **Ontmoetingsdag voor Brusselse senioren. 'Kennismaking met de leefwereld van de allochtone oudere'.** Initiatief n.a.v. de **Internationale dag van de Ouderen**, uitgewerkt door de partnerorganisaties van het Overlegplatform **Allochtone Ouderen (BWR)** op voorstel van de Federatie Afrikaanse Hoop (FEDA).
- **De Werkgroep Thuisverzorgers in Brussel** is een landelijke organisatie erkend op het decreet voor de Thuiszorg (afdeling verenigingen van mantelzorgers en gebruikers van de thuiszorg). De vereniging focust op onderlinge ondersteuning van mantelzorgers en doet aan belangenbehartiging.
- **Vlaamse Vereniging voor Weduwen en Weduwnaars.** De Brusselse afdeling biedt via vormende en cultuurspreidende activiteiten ontmoetingskansen. Het programma werd door de betrokkenen samengesteld. Infrastructuur en dagelijkse ondersteuning gebeurt door het onthaal.
- **Filmvertoningen in rusthuizen, dienstencentra en seniorenclubs.** Filmvertoningen blijven een belangrijk onderdeel in het animatieaanbod voor rusthuisbewoners. Film is een activiteit die de bewoners weghaalt uit de eenzaamheid van hun kamer. Het brengt bewoners samen, er ontstaan sociale contacten. Voor de animatoren van de rusthuizen is het een bijkomende activiteit die hen ondersteuning geeft in het zoeken naar fijne animatiemomenten voor hun bewoners. We noteerden in 2008 in totaal 181 filmvertoningen op 43 verschillende locaties.
- **Animatie in het rusthuis.** *Naar het Casino:* Spelen met vereenvoudigde spelregels// *Actief Ganzenbord:* een interactief spel op groot doek met opdrachtvakken// *Volksspelencircuit:* een circuit met oude volksspelen.
- **Brussel Briljant, Brussel Plezant.** Sinds 1994 organiseert het Seniorencentrum dit cultureel-toeristisch onthaalproject voor seniengroepen uit Vlaanderen, waar volledig uitgewerkte dagprogramma's worden aangeboden. Dit jaar kozen *84 groepen* voor een dagje Brussel met in totaal *3.619 bezoekers*. Vooral de impact van 50 jaar Expo'58 had een grote invloed bij de aanvragen in 2008. De groepen die een daguitstap reserveerden bij het Seniorencentrum zijn uiterst tevreden over hun uitstap naar Brussel: de service, de gidsen, de bezoeken en de maaltijden. Verschillende groepen komen jaarlijks of tweejaarlijks terug naar Brussel via het Seniorencentrum of reserveren 2 uitstappen per jaar.

MISSIE-OPDRACHT 2

HET IN SAMENSPRAAK EN IN OVERLEG MET LOKALE DIENSTEN- EN GEMEENSCHAPSCENTRA ONTWIKKELEN VAN EEN EIGEN OP VRAGEN GEBASEERD AANBOD WAAR ER OP DEZE DOMEINEN LEEMTEN BLIJVEN BESTAAN;

a) Invalshoek cultuur en vrijetijdsbesteding

Het aanbod voor individuele deelnemers omvat zowel lezingen, begeleid tentoonstellingsbezoek, educatieve wandelingen, bijwonen van concerten en theatervoorstellingen, reisreportages, langdurige cursussen als halve lezingen, videovoorstellingen, eendagsuitstappen als culturele buitenlandse reizen.

Hier wordt ingespeeld op de directe vraag van het publiek, het aanbod in Brussel en Vlaanderen, de algemene publieksbelangstelling... In het bijzonder volgen deze activiteiten het ritme van de senior en is groepsvorming zo belangrijk als het thema zelf.

Lezingen worden ook ter voorbereiding van tentoonstellingsbezoek ingericht en betreffen Expo '58, Kunst uit de Islamitische Wereld, van Gilgamesj tot Zenobia, Schatten van de Eerste Chinese Keizers, de Glimlach van de Boeddha.

Langdurige cursussen betreffen Waalse en Maaslandse Kunst (4 namiddagen), Seizoensfeesten in het Dagelijkse Leven (4 namiddagen), Precolumbiaans Amerika (3 namiddagen).

Begeleid tentoonstellingsbezoek omvat 24 bezoeken gaande van het Museum van Schone Kunsten in Elsene en het Jubelparkmuseum tot het Justitiepaleis en het Atomium, maar alle in Brussel. Een groot deel wordt in de druk bijgewoonde zomerprogrammatie ingericht.

Zoals:

- **Brussel klassiek.** Een zondagmiddagprogramma rond klassieke muziek door het Nationaal Orkest van België, i.s.m. de Filharmonische Vereniging van Brussel. Inclusief inleiding over het geprogrammeerde stuk, de componist en de uitvoerders. 5 keer.
- **Film en video, maandelijks.** De betere - niet commerciële - film (op groot scherm) wordt voorafgegaan door een korte inleiding.
- **Reisreportages, maandelijks.** Een maandelijkse reportage die ons telkens kennis laat maken met de verrassende aspecten van - voor ons - vreemde culturen en landen.
- **Maandelijkse volledag autocaruitstappen.** Zowel naar verdwenen polderdorpen als naar Cateau-Cambrésis & de mijnsite Wallers-Arenberg, Maaseik en Thorn, met boottocht van Antwerpen naar Brussel, als literaire daguitstap 'Burgeroorlog in de Nederlanden' in de Kempen.
- **Sporen naar steden, gecombineerd stads- en tentoonstellingsbezoek.** Met de trein naar een tentoonstelling in een andere stad. 18 keer.
- **Wijkwandelingen "Brussel herleeft":** 8 keer
- **Diversen** als: Met de Tram naar Expo 58, Kunst in de Metro, Parkwandelingen (6x in de zomer).
- **Buitenlandse culturele bus- en vliegtuigreizen.** Ieder jaar wordt een nieuw aanbod samengestelde van begeleide culturele reizen. *Marokko, vliegtuigreis (april)// Het oude en nieuwe Berlijn, busreis (april)// Riviercrouse Douro, vliegtuigreis (april)// Napels, vliegtuigreis (mei)// Land van de Katharen, busreis (juli)// Citytrip Boedapest (oktober)// Egypte, vliegtuigreis (november).*
- **Creatieve ateliers.** Kantklossen (18x) en scrapbooking (1 namiddag).

b) Invalshoek sport en beweging

- Organiseren en begeleiden van een **petanquetornooi van mei en augustus + finale** waarop 21 ploegen uit 7 verschillende seniorenclubs deelnamen.
- Meewerken aan de organisatie van een **senioredansinstuif op 8 oktober** in de gemeentelijke feestzaal van Sint-Agatha-Berchem.
- **Wekelijkse sportprogramma's voor individuele senioren:** Yoga, tai-chi-chuan, conditieturnen, seniorobic, senioretics, bewegen op muziek, aquagym.
- **Nordic Walking.** Op 8 april startte voor de 3e keer een 4-delige cursus Nordic Walking.
- **Zelfverdediging** Een beginnersgroep is gestart voor 10 lessen.. Een niveau 2 groep ging van start in februari voor een semester tot eind juni. In het najaar is weer gekozen voor een beginnersgroep voor 10 lessen. Ook een groep voor gevorderden is van start gegaan vanaf september voor een jaarcyclus.
- **Sportieve vakantieweken.** De voornaamste en meest beoefende sporten voor senioren blijven wandelen en fietsen. 7 sportieve vakanties: *Wandel- & Langlaufvakantie voor beginners en gevorderden (Oostenrijk - januari)*// *Fietsvakantie Mallorca, vliegtuigreis (mei)*// *Wandelvakantie Corsica, vliegtuigreis (mei)*// *Fietsvakantie Antwerpse Kempen (juni)*// *Wandelvakantie Leutasch (Oostenrijk), busreis (september)*// *Fietsvakantie in de Médoc (Frankrijk), busreis (september)*.
- **'Brussel Beweegt' voor rusthuisbewoners.** In het GC Nekkersdal (Laken) werden 2 bewegingnamiddagen voor rusthuisbewoners georganiseerd.

c) Invalshoek educatie en welzijn

- **Conversatielessen: Duits, Engels en Spaans.** Wekelijks.
- **Taalleergangen: Engels 2 en Engels 3.** Wekelijks een semester.
- **Schrijversatelier De Derde Meridiaan, cursus.** Dit atelier is bestemd voor een beperkte groep van max. 12 personen die hun werk publicatieklaar willen maken.
- **Astrologie.** Cursus door Elza Mestdagh. Astrologie voor beginners, 15x// Astrologie 2 gevorderden, 15x// Astrologie 3, 8x.
- **Aquarelleren tussen de Kastelen van de Loire (Frankrijk).** Busreis (juni). Aquarelleren in open lucht onder bekwame begeleiding kent een stijgende belangstelling.
- **Vormingsdagen voor rusthuisanimatoren en ergotherapeuten.** "Klankschalen" (april)// "Aangepaste volkssporten" (juni)// "Omgaan met moeilijk hanteerbaar gedrag" (september)// "Lachyoga" (november).
- **Proeven van vreemde culturen.** Workshops aangeboden aan Brusselse en Vlaamse rusthuizen.
- **Toneelvoorstelling "Georges"** in het kader van de problematiek van oudermishandeling in Zinnema en met nabespreking in het Seniorencentrum.
- **'Kennismaking met de leefwereld van de allochtone ouderen, cursus':** een ontmoetingsdag naar aanleiding van de 'Internationale dag van de ouderen' (oktober).

d) Invalshoek sociaal toerisme

- **Binnenlandse culturele vakantieweken** richten zich vooral tot de Brusselse seniorenclubs. 2 keer: *Sandeshoved (Nieuwpoort – april)* en *Duinse Polders (Blankenberge – september)*.
- **Vakantie voor rusthuisbewoners.** In Mariakerke (Oostende – september).
- **Uitstappen voor grootouders en kleinkinderen.** Tijdens de schoolvakanties worden uitstappen georganiseerd voor grootouders met kleinkinderen. 3 keer.
- **Busreis Gezondheidskuur in Bourbonne-les-Bains (Frankrijk).** Kuurarrangement met 4 therapiebehandelingen gedurende 6 dagen (oktober).
- **Halve daguitstappen naar Brussel voor rusthuisbewoners** (met financiële tussenkomst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie). **Beleef je eigen stad.** 2 halve daguitstappen// **Een namiddag Brusselen.** 8 halve daguitstappen// **Een daguitstap naar het Zoniënwoud.** 2 daguitstappen// **Een daguitstap naar zee.** 2 daguitstappen.

MISSIE-OPDRACHT 3

HET INFORMEREN, DOORVERWIJZEN, ADVISEREN EN COACHEN VAN SENIOREN ROND THEMA'S DIE HEN AANBELANGEN;

Infonamiddagen

- **Infonamiddag 'Katarakt'**, oktober.
- **"Gelukkig ouder worden, een kwestie van preventie"**, november.
- **'Als het licht stilletjes dooft'**, gespreksnamiddag over euthanasie en dementie, oktober.
- **'De laatste reis...'**: gespreksnamiddag over regelingen rond het levenseinde, begrafenis en crematie, december.
- **Infonamiddagen**: sociale voorzieningen: Tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden - Inkomensgarantie voor ouderen (*oktober*)// PAS systeem - sociaal telefoontarief - VGC tussenkomst (*december*).

VGC-tussenkomst telefoonkosten (ter vervanging van de vroegere provinciale tussenkomst in de kosten voor telefoon- noodoproepsysteem bejaarden, gehandicapten).

De voormalige provincie Brabant voorzag tot voor de splitsing in Vlaams en Waals Brabant eind 1994, in een financiële tussenkomst in "de kosten telefoon- noodoproepsysteem bejaarden, gehandicapten". Voor de Nederlandstaligen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd de vroegere provinciale tussenkomst een VGC-tussenkomst. Sedert half 1997 verzorgt het Seniorencentrum, als gevolg van een bijkomende opdracht van de VGC, tevens de administratie en de uitbetaling van de tussenkomst in de telefoonkosten of de kosten voor een noodoproepsysteem van de Brusselse bejaarden en gehandicapten.

Buurtconciërge – aanbod

De Buurtconciërge is als kansarmoedeproject opgestart door het Seniorencentrum in 1993 (Fonds Lenssens). In 2008 werd het buurtconciërgeproject verder gezet binnen Stedenfonds 2 (2008-2012). Het project wordt – op termijn – ingeschakeld binnen de 'woonzorgzones' wegens de veralgemening van de kansarmoede. Het werkingsgebied is het volledige Brussels Gewest. De dagelijkse werking wordt verzekerd door 2 buurtconciërges die de aanvragen voor tussenkomst afhandelen.

Prioritair zijn die senioren die omwille van leeftijd en gezondheid in situaties verkeren waarin zij een vertrouwenspersoon nodig hebben en wonen in achtergestelde gebieden of die in slechte woonomstandigheden leven. De werking is gebaseerd op 4 belangrijke invalshoeken:

- technische depannage (geen duurzame onderhouds- of renovatiewerken);
- kleine aanpassingen in de woning, aanpassingsmiddelen op maat;
- veiligheidspreventie (zowel inbraak als fysieke ongevallen thuis);
- voorlichting/ Wegwijsinformatie.

De depannages en technische tussenkomsten ter ondersteuning van de woonfunctie van de bejaarden zijn het voornaamste visitekaartje van de buurtconciërge. Dit is de beste manier om contact te krijgen en het vertrouwen te winnen van de bejaarde bewoners.

Het afgelopen jaar hebben 49 nieuwe mensen de weg naar de diensten van de buurtconciërges gevonden (3 alleenstaande mannen, 38 alleenstaande dames en 4 bejaarde echtparen). Dit brengt het totaal van het aantal bereikte bejaarden op 775.

De depannages en technische tussenkomsten zijn meestal een eerste stap of een onderdeel van de totaalaanpak van de buurtconciërges. Belangrijk is wel te vermelden dat dit in samenwerking gebeurt met andere sociale diensten. De aanpak is gefocust op mensen die geconfronteerd worden met hospitalisatie, overlijden, handicap, verhuis, financiële problemen, onveiligheid, eenzaamheid, depressie, aftakeling, enz. Deze groep wordt prioritair behandeld en in de mate van het mogelijke opgevolgd om hun algemene toestand onder controle te brengen en te houden.

Bij veel bejaarden moet er echter een hoge drempel overschreden worden vooraleer zij gebruik willen en kunnen maken van deze hulpmiddelen, die niet altijd aangepast zijn en waarvan de aanschafprijs aan de hoge kant ligt. In 2008 is 12% van de interventies te situeren onder de rubriek "aanpassingen". Er waren 306 vragen voor tussenkomsten bij problemen in huis, waarvoor er 441 acties ondernomen werden om de gestelde problemen op te lossen.

Er is een uitgebreid jaarverslag over de werking van de buurtconciërges op aanvraag te verkrijgen, tel. 028210.04.60.

MISSIE-OPDRACHT 4

EEN POSITIEVE PROFILERING VAN SENIOREN IN HET ALGEMEEN EN HET SENIORENCENTRUM IN HET BIJZONDER;

Publicaties:

- **Website:** www.seniorencentrum-brussel.be. Er wordt nog steeds een beroep gedaan op de VGC; invullen en aanpassen van de kalendergegevens zijn in opdracht van het Seniorencentrum, alsook de nieuwsrubriek op de coverpagina van de website (aanmaken van deze nieuwsberichten, die dagelijks aanpasbaar zijn. Dit om zowel eigen activiteiten in de kijker te plaatsen als om actueel nieuws dagelijks te updaten.) De website is conform de andere organisaties van de VGC gelayout.
- **Elektronische Nieuwsbrief Seniorencentrum.** Bereikte tegen eind 2008 1.450 mail-adressen. Bedoeling is deze nieuwsbrief alleen te versturen bij dringend/actueel nieuws, belangrijk voor senioren, en/of om nieuwe projecten aan te kondigen. Een vaste frequentie is niet voorzien. In 2008 werden 6 nieuwsbrieven verstuurd. De vormgeving en de redactie zijn in handen van het Seniorencentrum. De Nieuwsbrief wordt via de VGC verzonden.
- **Andere digitale publicaties en promotie:** kanalen/websites waarop de activiteiten en de algemene werking van het Seniorencentrum te raadplegen zijn: www.digitaalbrussel.be (Talent Mix); www.seniorennet.be // www.opbrussel.be (Brussel XL, een uitgave van Onthaal en Promotie Brussel) // www.prettiggeleerd.be (de online activiteitenkalender van SoCiuS) // www.agenda.be // www.BijtinBrussel-Flits.be is de opvolger van de brochure 'Actief in Brussel in het Nederlands'. In dit driemaandelijks **e-zine van het Huis van het Nederlands** levert het Seniorencentrum sinds eind 2007 zijn bijdragen voor // www.cultuurnet.be. Bij www.seniorennet.be en www.cultuurnet.be moeten de contacten opnieuw geëvalueerd en geüpdatet worden, vermits er weinig (tot geen) gevolg aan onze inzendingen wordt gegeven.
- **Plus-3-Magazine.** Verschijnt 6x per jaar. Planning, redactie en eindredactie, bijhouden van het abonneestbestand (beheer, betalingen, vernieuwingen en schrappingen), lay-out. Drukkerij: Gillis – Anderlecht. De kalender was zoals vorig jaren opgesplitst in twee delen: de thematische kalender en een chronologische dag-aan-dag-kalender die de activiteiten van het Seniorencentrum per dag opsomt. De kritisch-actuele thema's (sociaaljuridische, politieke en culturele bijdragen die zoveel mogelijk facetten van de seniorenwereld belichten) werden verzorgd door de personeelsleden van het Seniorencentrum. Het Seniorencentrum kon verder rekenen op de medewerking van een groep vrijwillige medewerkers voor de rubrieken poëzie en proza, reisverslagen, cursief, klinkende namen: (over muziek), vrouwentoeeren, geschiedenis en opinie.
- **Kontaktkrant** (6 x per jaar), het kaderblad voor de seniorenclubverantwoordelijken.
- **Brochure reizen binnenland en buitenland 2008.** Voor het aankondigen van de reizen verschijnt jaarlijks een brochure in quadri. Hiervan werden er 4.000 exemplaren gedrukt en verspreid. Ieder jaar wordt getracht om sponsors te vinden om de kosten voor druk en verzending zo laag mogelijk te houden. Per reis of vakantie verschijnt een gedetailleerde programmaproject met deelnemingsformulier. Totaal: 19 detailfolders. Alle detailfolders (programma met deelnemingsformulier) verschijnen in pdf-formaat op de website.
- **Brochure "Brussel Plezant, Brussel Briljant" 2008.** Werd op 6.000 exemplaren gedrukt, verdeeld en gepromoot en kreeg een financiële steun (15.000 euro) van Vlaams minister Anciaux. Tevens staat er ook informatie over onze organisatie op de website van Onthaal en Promotie Brussel. De brochure heeft ook zijn impact bij individuen en groepen die Brussel bezoeken zonder het Seniorencentrum. Er werd gezorgd voor programma's die in de actualiteit stonden, zoals "Terug naar de sfeer van Expo'58", "de Heizelvlakte op zijn best" en "Museum voor Natuurwetenschappen (met de vernieuwde Dinozaal) + rondrit". Alsook een aantal multiculturele programma's met als thema's "Smeltkroes van culturen: "Islam" en "Verre Oosten". Ook een zeer budgetvriendelijk programma werd in de brochure opgenomen: "Historische dienst van de politie + rondrit "Brussel, groene stad"
- Zomerfolder 2008: de zomerprogrammatie
- Sportfolder 2008
- Folder fietsclub 2008
- Folder Brussel Beweegt
- Folder Nordic Walking
- Folder zelfverdediging
- Jaarverslagen van VBV en Buurtconciërges

MISSIE-OPDRACHT 5

DE ORGANISATIE VAN INSPRAAK, EN WAAR NODIG OOK HET ONTWIKKELEN VAN PROJECTEN, ALS ONDERDEEL VAN EEN RUIMERE BELEIDSVOORBEREIDENDE OPDRACHT.

Projecten met beleidsvoorbereidend gevolg

- **Woonzorgzones.** Het Seniorencentrum is structureel partner in de interkabinettenstuurgroep Woonzorg Brussel (Vlaamse Gemeenschap – Minister bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden) ter uitbouw van de woonzorgzones.
- **Brussels Kansarmoederapport 2008.** Het Seniorencentrum heeft actief bijgedragen aan het Brussels Kansarmoederapport van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, met ouderen en bejaarden als onderzoeksgroep, zowel bij de probleemformulering, lezing van de eerste versie, formulering van conclusies als ten slotte op de voorstelling.
- **“Slim mobiele Senioren”, buddy openbaar vervoer.** I.s.m. Mobiel 21 werd het project Slim Mobiele Senioren uitgewerkt. Senioren die het openbaar vervoer goed onder de knie hebben worden opgeleid tot buddy's in het openbaar vervoer. Kandidaat openbaarvervoergebruikers worden door een buddy op weg geholpen. In dit kader werden volgende activiteiten georganiseerd. (*Infovergadering betreffende vervoersplan i.s.m. MIVB (januari)// individuele begeleidingen metroverkenningen (oktober en november)*).
- **Stuurgroep ‘ouderen & mobiliteit’:** In het kader van een project ‘MESSAGE’ ging op een Brusselse stuurgroep ‘ouderen & mobiliteit’ eind 2007 van start. Deze bestaat uit Brusselse senioren die werken aan een actieonderzoek met steun van Mobiel 21. In 2008 werkte de groep (6x) aan een actieonderzoek ter voorbereiding van een actie die doorgaat begin 2009.
- **Zelfmoord bij oudere mannen:** exploratief onderzoek van laatstejaars Masterstudenten Sociale Hogeschool Eshal naar de zelfmoordpiek bij 75-jarige mannen. Cijferanalyse, literatuuronderzoek, gesprekken met deskundigen en bevoorrechte getuigen.
- **Hoe gaan gepensioneerden in Brussel om met cultuur en media?** Enquête studenten communicatiewetenschappen VUB.
- **Goedbevinden van 65-plussers:** Enquête studente VUB 4de jaar Agogiek
- **‘Club zijn in Brussel (december).** Kadervorming voor clubverantwoordelijken. Via de SWOT-analyse werden de voor- en nadelen van ‘club zijn in Brussel’ op een rijtje gezet. Clubs deden suggesties voor de werking 2009.

Ingerichte inspraakmomenten

- **Hoorzitting Brussels Parlement** n.a.v. het tweejaarlijkse ouderenparlement ingericht door het Ouderen Overlegkomitee met als thema “Ouderen en Diversiteit” op (januari).

Participatie in overlegorganen

Vertegenwoordiging voor de vereniging (lidmaatschap namens de vzw in een vzw)

Sociare vzw (werkgeversfederatie Soc.-Cult. Werk, PC 329)	De Smet K.
Ouderen Overleg Komitee / Vlaamse Ouderenraad vzw	De Smet K., Van Houdt A.
Brusselse Welzijns- en Gezondheidsraad vzw (RvB en AV)	De Smet K.
Brussels Overleg Thuiszorg vzw (RvB en AV)	De Smet K.
Brusselse Bond voor Recht op Wonen vzw	Adang F.
Het Punt, Steunpunt Vrijwilligerswerk vzw (AV)	Vanmarcke G.

Vertegenwoordiging van de vereniging

Interkabinetten stuurgroep woonzorgzones	Adang F., De Keyser J., De Smet K.
Ouderen Overleg Komitee werkgroep media	Lemahieu F.
Ouderen Overleg Komitee werkgroep wonen en zorg	Van Houdt A.
Ouderen Overleg Komitee werkgroep multicultureel	De Smet K.
Ouderen Overleg Komitee werkgroep sport en bewegen	Derkinderen A.
Sportraad VGC Raad van Bestuur	David A.

Aanwezig wegens werkoverleg

Overleg Allochtone Ouderen (Br. Welz. & Gez. Raad)	Van Houdt A.
Brussels Meldpunt Ouderenmisbehandeling	De Smet K.
Broes Expertisecentrum Dementie stuurgroep	De Smet K., Van Houdt A.
Denkcel Seniorensport Vlaamse Trainersschool	Derkinderen A.
Lokaal Dienstencentrum Forum	Lievens J.

Lasso (VGC Kunsteducatie en publieksbevordering)	De Smet K.
Werkgroep Brussel Sociare	De Smet K.
Ouderenraad Stad Brussel	
Overleg stadsgidsen Onthaal en Promotie Brussel	Boone V.

Aanwezig wegens individuele inschrijving

VGC Ouderenraad De Keyser J., De Bisschop J., Cornand M.C, Van Lierde L., Halewaters I., De Smet K.

Ter individuele titel maar mede uit de betrokkenheid van het Seniorencentrum

Brussels Sociaal-Cultureel Netwerk	De Smet K.
VGC Adviesraad Welzijn	De Smet K.
VGC Adviesraad Cultuur	De Smet K.
VGC Advieswerkgroep Volksontwikkeling	De Smet K.

Overzichten in tabel

MISSIE-OPDRACHT 1

Activiteit	Aantal deelnemers	Datum of frequentie (x)
Invalshoek cultuur en vrijetijdsbesteding		
Brussels Volkstejoêter 'Ambras op de vismet'	227	13/1
De zigeunerbaron, Kunst- en cultuurcentrum	339	1/3
Aglaja	213	3/2
Brussels zangfiest	270	2x
Starfestival	113	2x
E schuun koppel	212	7/12
Open repetities (Vlaams Radio Orkest)	47	4x
Brussel maakt scène	106	5x
Opera / requiem/ cursus	67	10x
Invalshoek sport en beweging		
Brussel beweegt, dans	220	11/2
Brussel beweegt, rustig bewegen	58	3/3
Brussel beweegt, bewegen op muziek	55	7/4
Brussel beweegt, petanque	111	5/5
Brussel beweegt, nordic walking	105	2/6
Badminton	19	wekelijks
Fietsclub	90	Wekelijks april - oktober
Invalshoek educatie en welzijn		
Taalleergangen, wekelijks in modulevorm		
Engels 4 (CVO)	14	Januari - juni
Engels 5 (CVO)	12	September - december
Engels 1 (CVO)	7	Januari - juni
Engels 2 (CVO)	6	September - december
Spaans 2 (CVO)	8	Januari - juni
Spaans 3 (CVO)	8	September - december
Chinees 3 (CVO)	4	Januari - juni
Chinees 4 (CVO)	2	September - december
Computercursussen, modulevorm		
Word basis (CVO)	12	Wekelijks
Word II (CVO)	8	Wekelijks
Word III (CVO)	11	Wekelijks
Internet (CVO)	16	Wekelijks
Fotobewerking (CVO)	21	Wekelijks
Vlaamse Vereniging Weduwen en Weduwnaars		
Weduwen en Weduwnaars	36	16x
Animatie in rusthuizen		
Wisselspoor	2 rusthuizen	
Naar het casino	9 rusthuizen	
Ganzenbord	1 rusthuis	
Hoger Lager	2 rusthuizen	
Volkspelencircuit	2 rusthuizen	
Filmvoorstellingen in rusthuizen		
Filmcircuit	43 rusthuizen	181x
Brussel briljant, Brussel plezant		
Daguitstappen Vlaamse senioren groepen naar Brussel	3619	84x

MISSIE-OPDRACHT 2

Activiteit	Aantal deelnemers	Datum of aantal activiteiten (x)
Invalshoek cultuur en vrijetijdsbesteding		
Lezingen en cursussen		
Cursus Waalse en Maastrandse kunst	86	4x
Lezing Symboliek	22	14/10
Lezing en tentoonstellingsbezoek Gilgamesj tot Zenobia	31	2x
Lezing en tentoonstellingsbezoek islamitische kunst	25	2x
Lezingen Expo 58	23	2x
Lezingen over pasen	21	2x
Lezing en tentoonstellingsbezoek De glimlach van de Boeddha	54	2x
Cursus seizoensfeesten in de kunst en het dagelijks leven	53	4x
Cursus Precolumbiaans Amerika	45	3x
Begeleid tentoonstellingsbezoek		
Samson & Delilah	15	23/1
Wallonië, merkwaardig land	27	21/2
Alle wegen leiden naar Rome	14	22/1
Supermarkt Europa 50 jaar	18	12/2
Ziek tussen lichaam en geest	25	11/3
China onder dak	8	19/2
Architectuurlandschappen	5	13/3
Brussel, hoofdstad en haar inwoners	15	25/3
Paul Klee	11	24/4
Expo 58 in stijl	14	15/5
Expo 58 Droom	6	22/5
Expo 58 Openlucht	6	26/5
Paviljoen van geluk	6	29/5
Expo 58 in color	9	6/6
Jan Cox	12	5/6
Bellevue	13	14/6
Belle Epoque	9	2/7
British Royal Collection	15	4/7
Expo 58 door de lens van Castello Lopez	4	16/7
Jean-Michel Folon	20	17/7
Hallepoort	16	23/7
Anno Expo en Happy Days	11	21/8
De Schatten van de Keizers van China	30	23/10
Oriental Fascination	15	18/9
Justitiepaleis	22	17/11
Museumbezoek		
Maastrandse kunst	12	14/2
Schatkamer van Luik	21	6/3
Het Charliermuseum	14	2/10
Europees porselein	14	6/11
Brussel klassiek		
Concert Nationaal Orkest van België	90	27/1
Concert Nationaal Orkest van België	68	17/2
Concert Nationaal Orkest van België	62	13/4
Concert Nationaal Orkest van België	56	19/10
Concert Nationaal Orkest van België	65	7/12
Film en video		
Copying Beethoven	23	18/1
Venus	24	22/2
Man zoekt vrouw	23	21/3
The painted veil	15	18/4
Dialogue avec mon jardinier	13	23/5
Sicko	23	20/6

The Kite runner	17	19/9
Away from her	21	24/10
Atonement	27	14/11
Auf der anderen Seite	15	5/12
Reisreportages		
Denemarken	33	8/1
West-Canada	31	5/2
Griekenland	33	3/3
Mallorca	25	8/4
Armenië	19	6/5
Azoren	18	7/10
Kenia en Tanzania	24	4/11
Oosten van de USA	25	2/12
Daguitstappen		
Verdwenen polderdorpen	49	26/2
Cateau-Cambrésis & mijnsite Wallers-Arenberg	30	20/3
Borgloon en Alden Biesen	50	29/4
Andenne/Floreffe	48	27/5
Duinkerke	51	17/6
De Gaume	42	22/7
Antwerpse Kempen	46	19/8
Literaire uitstap Nederlanden	78	11/9
Maaseik en Thorn	50	21/10
Ooidonk/Raveel	43	26/11
Boottocht Antwerpen-Brussel	51	1/8
Sporen naar steden		
Oudenaarde	22	1/7
Verviers	35	18/7
Leuven	20	15/7
Halle	24	3/7
Vilvoorde	16	10/7
Kalmthout	19	29/7
Oostende	20	5/8
Diest	26	12/8
La Louvière	20	26/8
Luik	18	23/9
Doornik	22	9/10
Wandelingen		
Natuurwandeling Zuun	12	9/5
Parkwandelingen in Brussel	86	6x
Kerstwandeling	30	15/12
Brussel herleeft	102	10x
Vakanties en reizen		
Marokko, vliegtuigreis	14	5 tot 12/4
Berlijn, autocarreis	31	7 tot 13/4
Riviercruise Douro, vliegtuigreis	24	21 tot 28/4
Napels, vliegtuigreis	27	7 tot 14/5
Land van katharen, autocarreis	21	19 tot 26/7
Citytrip Boedapest	30	6 tot 9/10
Egypte, vliegtuigreis	19	23/11 tot 2/12
Creatieve ateliers		
Kantklossen	5	18x
Scrapbooking	4	1x
Invalshoek sport en beweging		
Petanque	90	
Seniorendansfeest St-Agatha-Berchem	148	8/10
Brussel beweegt voor rusthuisbewoners	6 rusthuizen	
Wekelijkse sportprogramma's		
Seniorobic	10	

Senioretics	19	
Jazzdans	7	
Gym	10	
Aquagym	11	
Badminton	19	
Tai-Chi	11	
Yoga	14	
Nordic Walking	45	
Zelfverdediging	12	
Sportieve vakantieweken		
Langlauf Maurach Oostenrijk	77	2x
Fietsvakantie Antwerpse Kempen	26	29/6 tot 4/7
Wandelvakantie Leutasch Oostenrijk	35	6 tot 15/9
Fietsvakantie Mallorca	6	3 tot 10/5
Fietsvakantie Medoc Frankrijk	25	13 tot 20/9
Wandelvakantie Corsica	22	17 tot 28/5
Invalshoek educatie en welzijn		
Theatervoorstelling Georges (dementie)	220	8/11
Proeven van vreemde culturen	6 rusthuizen	
Zeil- en aquarelvakantie Loire Frankrijk	32	8 tot 15 juni
De derde Meridiaan Schrijversatelier	6	8x
Astrologie I beginners	7	14x
Astrologie II gevorderden		15x
Astrologie III		8x
Conversatielessen en taalleergangen		
Hablemos español	25	
Duitse conversatie	17	
Practical English	12	
Engels II (Seniorencentrum)	8	
Engels III (Seniorencentrum)	10	
Invalshoek sociaal toerisme		
Binnenlandse culturele vakantieweken		
Rusthuisbewonersvakantie	122	22 tot 26/09
Duinse Polders Blankenberge	179	26/9 tot 3/10
Sandeshoved Nieuwpoort	157	18 tot 25 april
Uitstappen met grootouders en kleinkinderen		
Met oma en opa op stap	57	4x
Halvedaguitstappen naar Brussel voor rusthuisbewoners		
Beleef je eigen stad	185	2x
Een namiddag Brusselen	260	8x
Een daguitstap naar het Zoniënwoud	87	9/6
Een daguitstap naar zee	106	27/8
Kuurvakantie		
Gezondheidskuur Bourbonne les Bains Frankrijk	32	15 tot 22/10

MISSIE-OPDRACHT 3

Activiteit	Aantal deelnemers	Datum of aantal activiteiten (x)
Infonamiddagen		
Katarakt		16/10
Gelukkig ouder worden, een kwestie van preventie		6/11
Als het licht stilletjes dooft' (euthanasie en dementie)		22/10
De laatste reis (regelingen rond begrafenis en crematie)		9/12